DEN NORDATLANTISKE GRUPPE

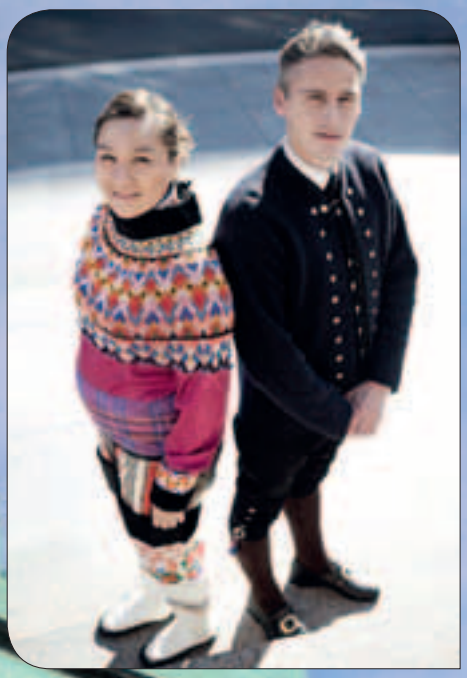

10 ÅR PÅ BORGEN

Marts 2011

Indhold

Kære læser	3
Fra idé til virkelighed	5
Den Nordatlantiske Gruppe i dag	6
To forskellige partier – én fælles indsats	8
Folketingsåret	8
Samarbejdet med de øvrige partier	9
Ny og dokumenteret viden	10
Vores mærkesager	10
Vores nye indsatsområder	14
Udgivelser og konferencer	16
Andre aktiviteter	18
Politikere gennem tiden	19
Medarbejdere gennem tiden	20

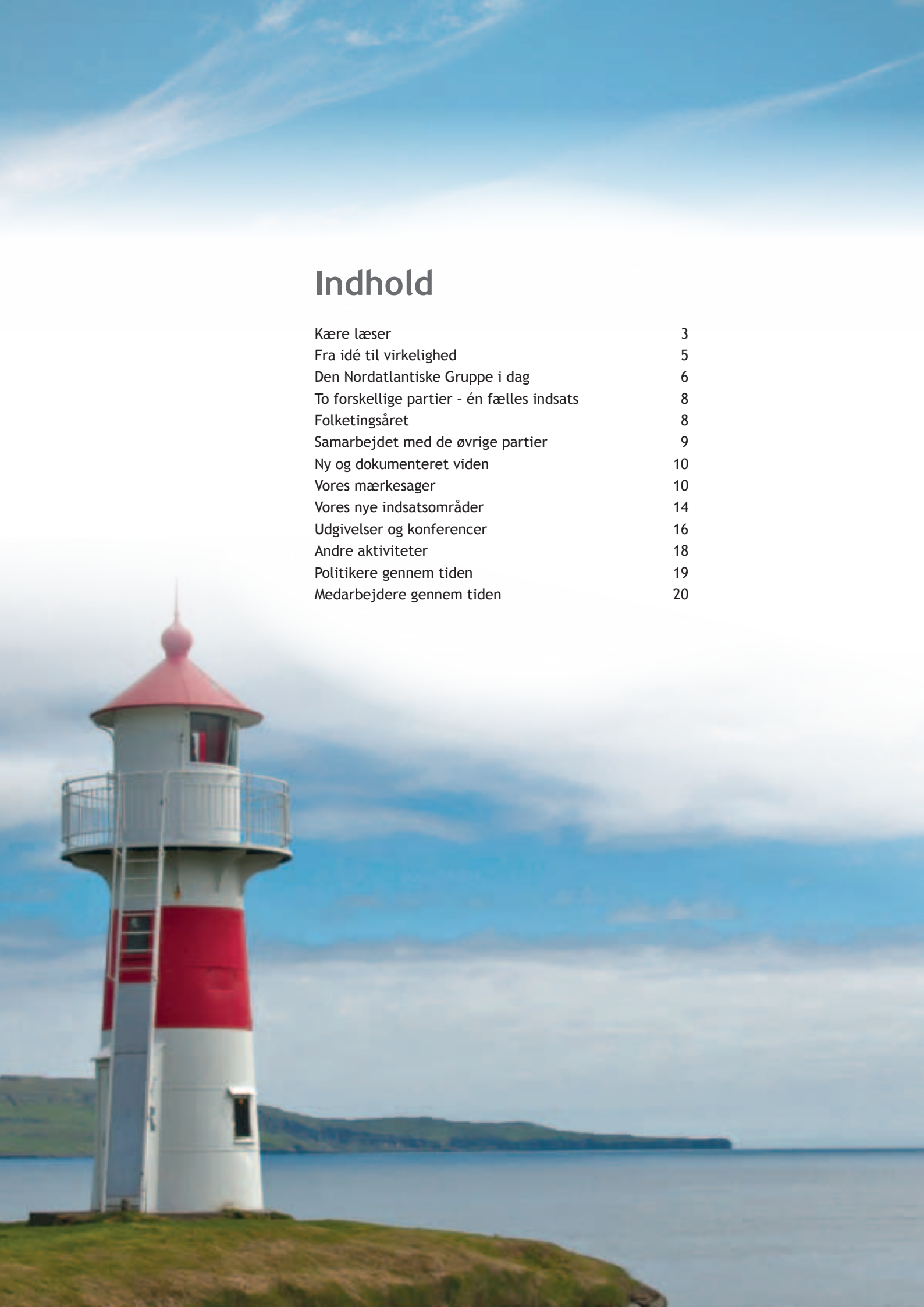

Kære læser

Den Nordatlantiske Gruppe i Folketinget, som i dag består af Høgni Hoydal fra det færøske parti Tjóðveldi og Juliane Henningsen fra det grønlandske parti Inuit Ataqatigiit, er gået ind i sit 10. år på Christiansborg. Det ønsker vi at markere med denne udgivelse.

Vi vil benytte lejligheden til at se tilbage på årene, der er gået og gøre status over arbejdet, vi har opnået i den tid, gruppen har eksisteret.

Gruppen blev dannet efter folketingsvalget 20. november 2001 som en strategisk alliance mellem tre af de fire nordatlantiske folketingsmedlemmer. Gruppens erklærede mål er, dengang som nu, at arbejde for færøsk og grønlandsk selvstændighed – for derved skabe en fremtid, hvor der ikke vil være behov for færøske og grønlandske mandater i Folketinget.

Men indtil da spiller de nordatlantiske mandater en vigtig rolle som Færøernes og Grønlands ører og øjne i Folketinget. Det danske Folketing lovgiver med virkning for både Færøerne og Grønland på en række områder, og Danmark indgår stadig aftaler på en række internationale områder på vores vegne. Derfor er det vigtigt at koordinere og styrke arbejdet hos de nordatlantiske medlemmer i Folketinget.

God læsning!

Juliane Henningsen og Høgni Hoydal

Christiansborg
Marts 2011

Statsminister Lars Løkke Rasmussen:
"Den Nordatlantiske Gruppe har formået at skabe større synlighed om Færøerne og Grønland gennem arbejdet i Folketinget. Også gruppens konferencer om emner som rigsfællesskabets fremtid, økonomi, sikkerhedspolitik og hvalfangst har medvirket til at skabe vedkommende debatter, som jeg hilser velkomne, og til at udbrede kendskabet til relationerne i rigsfællesskabet." (Marts 2011)

Lars-Emil Johansen, Høgni Hoydal og Kuupik Kleist i Færøerne i 2006.

Stifterne af Den Nordatlantiske Gruppe Høgni Hoydal, Lars-Emil Johansen og Kuupik Kleist i Folketingssalen.

Fra idé til virkelighed

Idéen om at danne en ny form for nordatlantisk samarbejde opstod da de tre politiske veteraner, Høgni Hoydal, Kuupik Kleist og Lars-Emil Johansen, valgte at stille op til folketingsvalget i 2001. Høgni Hoydal fra Tjóðveldi var på det tidspunkt justitsminister og vicelagmand på Færøerne, Kuupik Kleist fra Inuit Ataqatigiit var tidligere medlem af det grønlandske landsstyre og er nuværende formand for *Naalakkersuisut (Landsstyret)* i Grønland og Lars-Emil Johansen fra Siumut var tidligere formand for Naalakkersuisut i Grønland.

De tre politikere ønskede ikke at indgå i deres danske søsterpartiers partigrupper, sådan som de nordatlantiske medlemmer havde gjort indtil da, men besluttede at gå til valg på at skabe en ny nordatlantisk alliance i Folketinget. Formålet skulle være, at de nordatlantiske mandater arbejdede sammen om at fremme og synliggøre nordatlantiske sager i Folketinget.

Alle tre blev valgt i Folketinget ved valget 20. november 2001 og de gik straks i gang med at danne grundlaget for en ny nordatlantisk gruppe i Folketinget.

Aftalen om at etablere Den Nordatlantiske Gruppe blev underskrevet den 5. december 2001, og som grafen nedenfor viser, er antallet af sager vedrørende Grønland og Færøerne, som er blevet taget op i Folketinget, steget drastisk. I grafen har vi talt alle aktiviteter med, som gruppen har stået for, såsom ordførertaler, spørgsmål, udgivelser og konferencer. Fra 1998 til gruppens dannelse i 2001 har vi talt alle aktiviteter sammen fra alle fire nordatlantiske medlemmer.

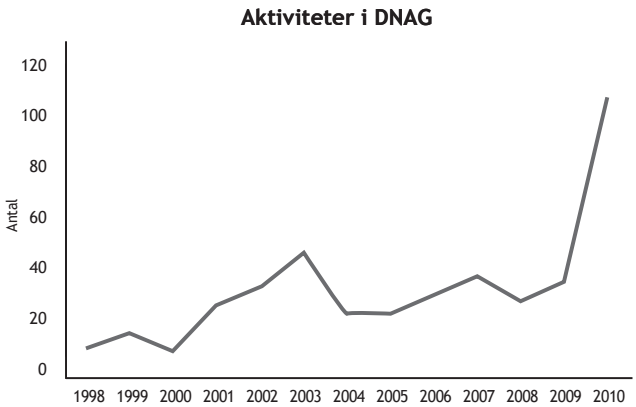

Juliane Henningsen og Høgni Hoydal underskriver samarbejdsaftalen 6. oktober 2009.

Den Nordatlantiske Gruppe i dag

Den Nordatlantiske Gruppe består i dag af Juliane Henningsen fra Inuit Ataqatigiit og Høgni Hoydal fra Tjóðveldi. Grundpillen i samarbejdsaftalen fra 2009 er, at:

Den Nordatlantiske Gruppe har som fælles mål at arbejde for det færøske og grønlandske folks rettigheder ifølge folkeretten og for en fri, civiliseret og demokratisk beslutning om Færøernes og Grønlands selvstændighed. Gruppen vil arbejde for at styrke det grønlandske og færøske folks deltagelse i det internationale samfund på ligeværdigt grundlag og for at styrke samarbejdet mellem Grønland, Færøerne og Danmark som selvstændige nationer.

Målet er stadig at markere Færøernes og Grønlands stemme i Folketinget og styrke de fælles nordatlantiske interesser.

Hovedpunkterne i samarbejdsaftalen:
Samarbejdsaftale af 6. oktober 2009 mellem folketingsmedlemmerne: Høgni Hoydal og Juliane Henningsenn

1) Med ønske om at styrke den færøske og grønlandske synlighed og indflydelse i Folketinget og med henblik på at repræsentere de respektive vælgerbefolkninger er søsterpartierne Tjóðveldi og Inuit Ataqatigiit enige om at opretholde en fælles nordatlantisk gruppe i det danske Folketing med et tilhørende nordatlantisk sekretariat.

2) Den Nordatlantiske Gruppe er et teknisk samarbejde mellem de to partier, hvor parterne - i gensidig respekt for hinandens standpunkter – fastholder deres frie ret til selvstændig stillingtagen til arbejdet i Folketinget.

3) Den Nordatlantiske Gruppe har som fælles mål at arbejde for det færøske og grønlandske folks rettigheder ifølge folkeretten og for en fri, civiliseret og demokratisk beslutning om Færøernes og Grønlands selvstændighed. Derudover vil gruppen arbejde for at styrke det grønlandske og færøske folks deltagelse i det internationale samfund på ligeværdigt grundlag og for at styrke samarbejdet mellem Grønland, Færøerne og Danmark som selvstændige nationer.

4) Gruppen har som formål at oplyse om forholdet mellem Grønland, Færøerne og Danmark samt at undersøge, hvilke skridt der er nødvendige i en etablering af en færøsk og grønlandsk selvstændig stat.

Hele samarbejdsaftalen kan læses på vores hjemmeside dnag.dk

Høgni Hoydal
Høgni Hoydal er født i 1966. Han blev valgt til Lagtinget i 1998. Fra 1999-2004 var han færøsk minister for selvstændighed, justits og nordiske anliggender, og i 2008 var han udenrigsminister. Fra 2000 har han været partiformand for Tjóðveldi.

Høgni Hoydal har været folketingsmedlem for Tjóðveldi fra 2001 undtagen i de perioder, han har været minister.

Høgni Hoydal er medlem af følgende udvalg i Folketinget: Det Udenrigspolitiske Nævn, Nordisk Råd og Færøudvalget.

Han har været ansat på færøsk tv fra 1995-1998 og er forfatter til bøgerne "Myten om rigsfællesskabet" (2000), "Frælsi er Ábyrgd" (2000) og "Håb i krise" (1995) sammen med Michael Haldrup.

Juliane Henningsen
Juliane Henningsen er født i Ilulissat i 1984. Hun blev valgt til Landstinget i 2005 og til Folketinget i 2007, og blev i juni 2009 politisk næstformand for IA's landsorganisation.

Juliane Henningsen har siden 2007 haft orlov fra sit studie i administration på Grønlands Universitet (Ilisimatusarfik).

Juliane Henningsen er medlem af følgende udvalg i Folketinget: Miljø- og Planlægningsudvalget, Grønlandsudvalget, Interparlamentarisk Udvalg, Nordisk Råd og Forsvarsudvalget. Derudover repræsenterer Juliane Henningsen Folketinget i *Standing Committee of Parlamentarians of the Arctic Region* (SCPAR), hvor hun siden november 2010 har været næstformand.

Høgni Hoydal, Kuupik Kleist, formand for Naalakkersuisut, Josef Motzfeldt, formand for Inatsisartut (Landstinget), og Juliane Henningsen til Folketingets åbning i 2009.

To forskellige partier - én fælles indsats

Da Den Nordatlantiske Gruppe består af to partier har gruppen ikke ét fælles partipolitisk grundlag. Men den fælles interesse i færøsk og grønlandsk selvstændighed og synlighed binder gruppen sammen i praksis. I Folketinget taler gruppen de nordatlantiske folks sag fra talerstolen, i udvalgene og til møderne med de andre partier på Christiansborg. Gennem oplysning og kritisk dialog med de andre partier i Folketinget forsøger gruppen at fremme anerkendelsen af de kulturelle og politiske ligheder og forskelle, der er mellem Grønland, Færøerne og Danmark. Det mener gruppen, er den bedste forudsætning for samarbejde, gensidig forståelse og national selvstændighed. Vi stiller spørgsmål til ministrene, har forespørgsler i salen, og kræver samråd og debat om de udfordringer, vi står overfor i Nordatlanten og resten af verden.

Folketingsåret

Selvom det daglige arbejde på Christiansborg ofte er domineret af døgnets aktuelle politiske emner, har folketingsåret en fast rytme, som Den Nordatlantiske Gruppe også er en del af. Det drejer sig om åbningsdebatten, hvor de generelle politiske linjer og holdninger til den aktuelle situation i Færøerne og Grønland drøftes. Det drejer sig om finanslovsdebatten, hvor de årlige bloktilskud og finansieringen af grønlandske og færøske tiltag i Danmark debatteres. Og det drejer sig om afslutningsdebatten, hvor der gøres status over årets politiske forløb og den forventede udvikling. Gruppen deltager selvfølgelig også aktivt i de folketingsdebatter og udvalgsforhandlinger, der behandler nye love med direkte virkning for Færøerne og Grønland.

Høgni Hoydal, daværende sekretariatschef Hans Jakob Helms, Kuupik Kleist og rådgiver Lotte Brøns Symes.

Høgni Hoydal, Kuupik Kleist, formand for Naalakkersuisut, og Villy Søvndal, formand for SF, til Folketingets åbning 2010.

Samarbejdet med de øvrige partier

Den Nordatlantiske Gruppe har i fordelingen af udvalgsposter indgået et teknisk valgforbund med oppositionspartierne Socialdemokraterne, SF, de Radikale og Enhedslisten. Udvalgsposterne, som gruppen har besat, har været skiftende gennem årene, dog med en fast plads i Færøudvalget og Grønlandsudvalget samt Det Udenrigspolitiske Nævn, hvor alle væsentlige udenrigspolitiske sager behandles. Vi har også en plads i Miljø- og Planlægningsudvalget, hvor klimaproblemerne drøftes og hvor spørgsmål om hvalfangst og sælfangst tages op, samt en fast plads i Arktiske Parlamentarikere (SCPAR). Derudover er medlemmerne stedfortrædere i Nordisk Råd og Forsvarsudvalget, hvor blandt andet spørgsmål om Thulebasen og opgradering af sikkerheden og beredskabet ved Arktis og Nordatlanten behandles.

Gruppen har sikret sig en generel aftale med de øvrige partier, så der altid kan skaffes en plads i Folketingets øvrige udvalg, såfremt disse behandler emner med særlig relevans for Færøerne og Grønland. Samarbejdet med de øvrige partier er som nævnt af rent praktisk karakter, og Den Nordatlantiske Gruppes medlemmer forbeholder sig retten til altid at støtte den danske regeringsdannelse, der vil gå længst i arbejdet med selvstændiggørelsen af Færøerne og Grønland.

Villy Søvndal, formand for SF

"Jeg er overbevist om, at den fælles platform, som de grønlandske og færøske politikere har i Den Nordatlantiske Gruppe, giver Grønland og Færøerne synlighed og styrke i Folketinget. Gruppen står nu på tiende år vagt om de nordatlantiske interesser. Godt gået!"(Marts 2011)

Fotograf: Thomas A.

Ny og dokumenteret viden

En af Den Nordatlantiske Gruppes hovedopgaver er at tilvejebringe solid viden og oplysning om samfundsforhold i Grønland og Færøerne og landenes relation til Danmark og det internationale samfund. Det gør vi ved at arrangere konferencer, studenterdage og andre arrangementer og ikke mindst ved at få uafhængige eksperter til at undersøge, beskrive og informere om vigtige forhold, som ellers har været ubeskrevet eller alene har været funderede på myter og gætterier.

Vores mærkesager

Den Nordatlantiske Gruppe vil altid tage aktuelle sager op, der vedrører Færøerne og Grønland. Derudover har gruppen i sin tid i Folketinget haft særligt fokus på nedenstående områder:

Retten til selvbestemmelse
Et af vores første store projekter var den banebrydende stats- og folkeretlige rapport *The right to National Self-Determination - the Faroe Islands and Greenland*. Rapporten havde betydning for den danske regerings anerkendelse af det grønlandske og det færøske folk i henhold til folkeretten.
Indførelsen af selvstyre i Grønland har ligget højt på vores dagsorden. Gruppens tidligere medlemmer Kuupik Kleist (IA) og Lars-Emil Johansen (Siumut) var aktive i arbejdet med forslaget, der mundede ud i Selvstyreloven, som trådte i kraft for Grønland i 2009.

Høgni Hoydal og Juliane Henningsen ved indførelsen af selvstyre i Grønland 21. juni 2009.

Vores visioner
Det politiske fundament for samarbejdet i gruppen bygger på tre søjler.

Selvstændighed
- er vores overordnede mål. I anerkendelsen af at frihed kræver ansvar, arbejder vi aktivt for reel såvel som formel uafhængighed af Danmark.

Solidaritet
- er den røde tråd, der går gennem vores arbejde for selvstændighed og ligestilling for vores lande og befolkninger internationalt og ikke mindst i forholdet til Danmark.

Synlighed
- er afgørende i vores bestræbelser på at gøre Færøerne og Grønland til aktive og markante medspillere på den internationale scene. Vi arbejder for oplysning og forståelse for Færøernes og Grønlands interesser i Folketinget såvel som ude i verden.

Erhvervs- og økonomiminister Brian Mikkelsen (K) blev kaldt i samråd i Færøudvalget i forbindelse med Eik Banks kollaps i efteråret 2010.

Senest har vi forsvaret udkastet til den færøske forfatning, som et samlet færøsk Lagting godkendte i sommeren 2010, men som den danske regering endnu ikke anerkender.

Økonomi

Siden dannelsen af gruppen i 2001 har vi ønsket at få debatteret de økonomiske bånd mellem Grønland, Færøerne og Danmark. I 2004 stod vi bag konferencen *Hovedet på blokken*, hvor en række eksperter kom med deres bud på de økonomiske sammenhænge mellem de tre lande.

I foråret 2010 fremlagde vi ekspertanalysen *På vej mod en selvbærende økonomi*, hvor der gives konkrete bud på, hvad der skal til, for at den færøske økonomi kan klare sig uden bloktilskud fra Danmark.

Indsigt i finanssektoren

Den Nordatlantiske Gruppe kæmper for, at færøske og grønlandske myndigheder får fuld indsigt i tilsynsmyndighedernes vurderinger af finansielle virksomheder i de to lande. Den øgede indsigt i den finansielle sektor og dermed øgede ansvar vil give landene et bedre grundlag for at føre en stabil og ansvarlig økonomisk politik.

Nordatlantisk samarbejde

Vi arbejder aktivt i Nordisk Råd og Arktiske Parlamentarikere (SCPAR) for at præge politiske beslutninger på områder, som vedrører Grønland og Færøerne. Vi er særligt optagede af, at Færøerne og Grønland opnår selvstændigt medlemskab af Nordisk Råd og indgår i det nordiske samarbejde på lige fod med nabolandene.

Steingrímur Sigfússon, finansminister i Island, Line Barfoed fra Enhedslisten og Høgni Hoydal til Nordisk Råds session i Reykjavik i november 2010.

EU

I takt med at de områder som Danmark varetager på Grønlands og Færøernes vegne (f.eks. valuta-, rets-, udenrigs- og sikkerhedspolitik) i stigende grad integreres i EU, flyttes den demokratiske afgørelse længere væk fra det færøske og grønlandske folk. Vi har belyst konsekvenserne af dette gennem konferencer og forespørgsler til den danske regering, og har også fået udarbejdet en ekspertvurdering af Færøernes og Grønlands handlemuligheder indenfor EU, EFTA og EØS-samarbejdet fremover.

International solidaritet
Krigen i Irak har været problematisk set med vores øjne, da Danmark, på Grønlands og Færøernes vegne, besluttede at gå i krig, mens både *Inatsisartut* og Lagtinget var entydigt imod deltagelsen. Vi er derfor gået sammen med partierne på venstrefløjen i kravet om en udredning af grundlaget for den danske krigsdeltagelse. Gruppen har også haft særlig fokus på de påståede hemmelige CIA-fangetransporter, der igen kom op til overfladen, da Wikileaks i januar 2011 offentliggjorde dokumenter, der peger i retning af, at Danmark har spillet dobbeltspil om de flyvninger, der kan have fundet sted i Grønland.

Thule og radioaktiv stråling
Vi har arbejdet for, at Grønland fik mere indflydelse i den forsvarsaftale, der i dag foreligger med USA om Thule. Vi har sat fokus på sagen om det B52-bombefly, der styrtede ned i Thule i 50'erne med plutoniumbomber ombord, og vi har krævet svar på, om der fortsat ligger en efterladt plutoniumbombe på havbunden ud for Thule. Sammen med Grønlands Selvstyre har vi stillet krav om helbredsundersøgelser for de mennesker, der arbejdede på Thulebasen og for dem, der bor i Qaanaq. Regeringen har sammen med Selvstyret igangsat helbredsundersøgelserne. Vi følger stadig sagen.

Færinger og grønlændere i Danmark
Gruppen har iværksat omfattende undersøgelser af færinger og grønlændere i Danmark. Undersøgelserne viser, at flere end 21.000 færinger og 18.000 grønlændere er bosiddende i Danmark. Undersøgelserne belyser også færingernes og grønlændernes tilknytningsforhold til hjemlandene og deres årsager til at bosætte sig i Danmark. Den nye viden har fået stor betydning for den politiske dagsorden i færøsk og grønlandsk politik.

Udsatte grønlændere
Igennem de seneste år har vi fokuseret på omsorgssvigt og fattigdom blandt grønlandske børn og unge. Vi arbejder på at få afsat midler til tiltag, der skal bane vej for et bedre liv for grønlandske børn i Grønland og i Danmark. Vi har blandt andet indkaldt socialministeren i samråd for at sikre finansiering af de sociale tilbud for udsatte grønlandske børn og voksne i Danmark.

På den baggrund - og i tæt samarbejde med de øvrige oppositionspartier – lykkedes det os i 2010 at sikre satspuljestøtte til ellers lukningstruede væresteder og projekter for udsatte grønlændere.
Vi har også fulgt sagen om *Eksperimentet* tæt og har bedt statsministeren om på vegne af den danske stat at give en officiel undskyldning og en kompensation til de børn og deres familier, der i 1950'erne, som en del af daniseringen, blev fjernet fra deres familier i Grønland og sendt til Danmark for derefter at blive anbragt på børnehjem. Instanser i Grønland og Danmark samarbejder om en kulegravning af sagen.

Borger- og mindretalsrettigheder
Færingers og grønlænderes rettigheder i hjemlandene og i Danmark er gennemgående i vores arbejde. Vi har blandt andet sat fokus på retten til modersmålsundervisning og retten til opholds- og arbejdstilladelse for nordiske statsborgere og deres ægtefæller.
Vi arbejder også for at sikre den danske regerings støtte til verdens oprindelige befolkninger, herunder til organisationen Inuit Circumpolar Council (ICC).
Vi har også sat fokus på de grønlandske indsattes problematiske forhold i Herstedvester fængsel og de krav, der følger med etableringen af det kommende lukkede fængsel i Nuuk. Den sag følger vi tæt fremover.

Juliane Henningsen holder tale ved klimademonstration på Rådhuspladsen i København i 2008.

Fællessalen på Christiansborg var fyldt, da Den Nordatlantiske Gruppe inviterede til konferencen *Bæredygtigt eller barbarisk?* om hval- og sælfangt i januar 2011.

Hval- og sælfangst
Vi arbejder for, at Grønland og Færøerne får deres egen stemme i Den Internationale Hvalfangstkommission (IWC). Vi mener, at Grønland fortsat skal have mulighed for at drive sælfangst på et bæredygtigt grundlag og at Grønland skal kunne sælge sælskindsprodukter internationalt. Af samme grund følger vi EU's diskussioner om et forbud mod import af sælskindsprodukter tæt.
Senest har Den Nordatlantiske Gruppe holdt en konference i Folketinget med titlen *Bæredygtighed eller barbari?*, hvor repræsentanter fra miljø- og dyreværnsorganisationer sammen med færøske og grønlandske politikere og hval- og sælfangere var inviteret for at skabe dialog om emnet.

Klima, miljø og energi
Vi sætter fokus på de udfordringer befolkningerne i den arktiske og nordatlantiske region står med som følge af, at isen smelter og miljøet, ressourceudnyttelsen og transportruterne ændres.
Vi arbejder for, at Færøerne og Grønland får mulighed for at indgå egne internationale aftaler om klima og miljø.

Gruppen har også medvirket til, at det virtuelle universitet U-Arctic, der forsker i klima og miljø, opnåede støtte via globaliseringspuljen fra 2009 til 2011.

Sikkerhed og beredskab i Arktis og Nordatlanten
I august 2010 gennemførte Den Nordatlantiske Gruppe i samarbejde med Folketingets Forsvarsudvalg en høring om den arktiske sikkerhedssituation. Udgangspunktet for høringen var behovet for at opkvalificere katastrofeberedskabet og sø- og redningstjenesten som følge af klimaforandringerne og den øgede interesse i transport- og råstofaktiviteterne i Arktis og Nordatlanten.

Deltagelse i internationale sportsfora
Grønlandske og færøske sportsfolk kan kun deltage i OL under dansk flag. Det er vores mål at bidrage til, at Grønland og Færøerne opnår selvstændigt medlemskab af OLC og andre internationale sportsorganisationer. Vi har derfor iværksat en juridisk undersøgelse af mulighederne for selvstændigt medlemskab.

Johanne Schmidt-Nielsen, Enhedslisten:
"Den Nordatlantiske Gruppe har givet Færøerne og Grønland en selvstændig og langt stærkere profil i Folketinget, i og med at medlemmerne ikke har ladet sig drukne i de danske partier. Især er arbejdet for færingers og grønlænderes vilkår blevet stærk og synligt takket være samarbejdet i gruppen."
(Marts 2011)

Fotograf: Mark Knudsen

Vores nye indsatsområder

Gruppens mærkesager og andre sager vedrørende Færøerne og Grønland vil som hidtil blive taget op af gruppen. Derudover vil vi fremover gå i dybden med følgende:

Rettigheder for grønlandske og færøske borgere på tværs af grænserne
Gruppen er gået i gang med at udarbejde et rettighedskatalog for færinger og grønlændere. Vi vil undersøge, hvilke rettigheder færinger og grønlændere har, når de flytter til Danmark, og ligeledes når de flytter hjem igen. Vi vil sammenligne færingers og grønlænderes rettigheder med de øvrige nordiske-, EU- og EØS-borgeres rettigheder i Danmark.

Kulturel identitet og tilknytning til Grønland og Færøerne
I forlængelse af undersøgelser om færinger og grønlændere i Danmark og deres tilknytning til hjemlandene, vil vi undersøge, hvilken betydning kulturen og kulturpolitikken har for vores landes identitet og udvikling som moderne bæredygtige samfund. Herunder også hvilke kulturelle rettigheder herboende færinger og grønlændere har, og hvilken betydning kulturen har for færingers og grønlænderes overvejelser om at vende hjem.

Sundhed
Vi vil undersøge mulighederne for at udvikle og udbygge et moderne sundhedssystem i den nordatlantiske region. Vi vil blandt andet udforske mulighederne for samarbejde inden for forskning, teknologi og uddannelse af læge- og sundhedsfagligt personale samt muligheden for at skabe bedre behandlingstilbud, forebyggelse og sygetransport. Vi vil også undersøge, hvordan vi bedst udnytter den store viden, der allerede findes blandt færøske og grønlandske læger, sygeplejersker og andet sundhedsfagligt personale.

Retspolitik og retssikkerhed
Vi vil arbejde for at styrke retssystemernes udvikling og retssikkerheden i Grønland og Færøerne blandt andet ved at se på, hvordan andre samfund, der ligner vores, har opbygget deres retssystemer. Vi vil derudover også undersøge, hvordan vi i Norden og Nordatlanten kan samarbejde om retssystemer og retssikkerhed.

Medlemmer og medarbejdere hos Den Nordatlantiske Gruppe. Fra venstre: Annika Smith, Gerth P. Olsen, Lotte Brøns Symes, Høgni Hoydal (MF), Juliane Henningsen (MF), Barbara Jacobsen, Jóan Ólavsdóttir og Liljan Weihe (2011).

Fraflytning og ligestilling
Både Færøerne og Grønland oplever, at folk vælger at flytte fra hjemlandet. Især kvinderne vælger at fraflytte med det resultat, at landene har et demografisk underskud af kvinder. Det er oplagt for gruppen at få afdækket årsagerne til det og finde ud af, hvad der kan gøres for at tiltrække kvinderne og de menneskelige ressourcer overordnet til vores lande.

Højere uddannelse
Gruppen vil få udarbejdet en undersøgelse om højere uddannelse, forskning og samarbejde i Nordatlanten og Arktis med udgangspunkt i, hvordan vi sikrer et højt og bredt uddannelsesniveau i Grønland og på Færøerne. Vi vil vide, hvordan vi kan udbygge vores forskningskapaciteter og samarbejdet med universiteter i andre lande. Samtidig vil vi afdække, hvordan vi diversificerer vores uddannelsesmuligheder ude i verden og hvordan vi tiltrækker kvalificeret arbejdskraft og forskere til Færøerne og Grønland.

Social tryghed
Vi vil fokusere på det sociale system og social tryghed for grønlandske og færøske borgere. Vi vil have klarlagt, hvordan velfærdsmodellen ser ud i landene i Nordatlanten og Arktis og hvordan den kan udvikles i en selvbærende økonomi, samtidig med at vi forbedrer den sociale sikring for vores borgere i vores regioner.

Juliane Henningsen (IA), Naser Khader (NA), Helle Thorning-Schmidt (S) og Lars-Emil Johansen (Siumut) til studenterkonferencen *Farvel til bloktilskuddet - og hvad så?* i 2008.

Udgivelser og konferencer

Gennem konferencer og ekspertundersøgelser fremskaffer vi ny og dokumenteret viden om emner, der vedrører Grønland og Færøerne og landenes forhold til Danmark. Nedenfor er en oversigt over ekspertundersøgelserne, gruppen har fået lavet, der alle kan hentes på vores hjemmeside dnag.dk.

Grønlændere i Danmark, 2007 og 2011
Undersøgelsen om grønlændere i Danmark er lavet i tre dele. Første del er et faktahæfte, som er en statistisk konstatering af antallet af grønlændere i Danmark samt en demografisk og socioøkonomisk beskrivelse af disse. Anden del er en spørgeskemaundersøgelse og tredje del en interviewundersøgelse. Formålet er at undersøge hvorfor grønlændere flytter til Danmark og hvorfor mange af dem vælger ikke at flytte tilbage til Grønland.

Rapport om bæredygtig fangst, 2010
Rapporten tager udgangspunkt i, at arktiske folk har ret til at udnytte naturens levende ressourcer. Men udnyttelsen skal ske på et bæredygtigt grundlag for at sikre ressourcerne til kommende generationer.

På vej mod en selvbærende økonomi, 2010
Rapporten er en beskrivelse af de økonomiske og politiske forhold, der vurderes at have størst indflydelse på den fortsatte fremgang i den færøske økonomi.

Færøernes og Grønlands muligheder i den internationale klimaaftale, 2009
Notatet redegør for Færøernes og Grønlands muligheder for selvstændigt at indgå i kommende globale aftaler.

Færinger i Danmark, 2007 og 2008
Den store undersøgelse af færinger i Danmark fremskaffede for første gang nogensinde præcise statistikker om færinger i Danmark, deres situation i Danmark og deres tilknytning til det færøske samfund. Formålet med undersøgelsen var at få afdækket, hvorfor færinger flytter til Danmark og hvorfor mange af dem vælger ikke at flytte tilbage til Færøerne.

Færøernes og Grønlands muligheder i EU, EFTA og EØS, 2008
Notatet er en ekspertanalyse og vurdering af mulighederne for Færøernes tilknytning til EFTA (European Free Trade Association) samt for Færøernes og Grønlands tilknytning til EU.

Kilder til Færøernes og Grønlands historie, 2004
Rapporten er en samling kilder, der belyser, hvad der skete, da Færøerne efter de politisk turbulente år efter anden verdenskrig fik hjemmestyre, samt da Grønland, efter at have haft formel status som koloni, blev integreret i Danmark.

The Right to National Self-Determination, 2004
Den folkeretlige undersøgelse beskriver de færøske og grønlandske nationers rettigheder til at træffe egne beslutninger om deres fremtidige situation og til at organisere sig i det internationale samfund.

Har Rigsfællesskabet en fremtid?, 2002
Rapporten bygger på gruppens første konference med samme titel. For at sikre at oplæggene fra konferencen ikke skulle gå tabt, valgte gruppen at udgive dem i denne rapport.

Den Nordatlantiske Gruppe har også arrangeret en lang række konferencer. En årligt tilbagevendende begivenhed har været gruppens studenterkonference, hvor grønlandske og færøske studerende i Danmark er blevet inviteret ind på Christiansborg til en dag med nordatlantisk debat og workshops. De studerende har fået mulighed for at møde og stille spørgsmål til politikere, eksperter og embedsfolk på højeste niveau om de emner, der optager herboende grønlændere og færinger mest. Gruppen har også arrangeret konferencer om specifikke emner for at skabe fokus og få ny viden om sager som vedrører Færøerne og Grønland. I januar

Mads Flarup Christensen, Generalsekretær i Greenpeace Danmark, fortæller om Greenpeace' syn på hval- og sælfangst til konferencen *Bæredygtigt eller barbarisk?* i januar 2011.

Helle Thorning-Schmidt, formand for Socialdemokraterne
"Socialdemokraterne har et godt samarbejde med Den Nordatlantiske Gruppe om vigtige spørgsmål vedrørende Færøerne og Grønland. Jeg har med stor fornøjelse deltaget i Den Nordatlantiske Gruppes Studenterdag, hvor der deltog et stort antal studerende fra Færøerne og Grønland. Her var der en god debat om mange vigtige forhold der vedrører Rigsfællesskabet. Jeg ønsker Den Nordatlanske Gruppe tillykke med deres første 10 år i Folketinget og ser frem til også i fremtiden at samarbejde med gruppens medlemmer." (Marts 2011)
Fotograf: Lars Svankjær

2011 holdt vi en konference om sæl- og hvalfangst for at skabe dialog mellem fangere og beslutningstagere i Nordatlanten på den ene side og repræsentanter fra miljø- og dyreværnsorganisationer på den anden side. Nedenfor er en oversigt over konferencerne. Det er muligt at læse meget mere og se billeder fra vores konferencer på vores hjemmeside dnag.dk

- Hval- og sælfangst
  - Bæredygtighed eller barbari?, 2011
- Høring
  - Sikkerhed og beredskab i Arktis og Nordatlanten, 2010
- Studenterdag
  - Nordatlanten og EU, 2010
- Studenterdag
  - Når fjeldene kalder, 2009
- Studenterdag
  - Farvel til bloktilskuddet – og hvad så?, 2008
- Studenterdag
  - Når vinden blæser, 2006
- From Ice to Fire
  - En sikkerhedspolitisk konference, 2006
- Hovedet på blokken
  - om økonomien i Nordatlanten, 2004
- Har Rigsfællesskabet en fremtid?, 2002

Den folkekære Rasmus Lyberth underholder til Den Nordatlantiske Gruppes arrangement på Christiansborg i forbindelse med Kulturnatten 2010.

Andre aktiviteter

Den Nordatlantiske Gruppe ønsker også at komme i dialog med grønlændere og færinger i Danmark. Vi har derfor besøgt en række grønlandske og færøske huse i landet, og i den forbindelse har deltagerne fået mulighed for at høre om arbejdet i gruppen, men også at komme med forslag og inspiration til det videre arbejde i Folketinget.
Medlemmerne i Den Nordatlantiske Gruppe har som erklæret mål at oplyse om forholdene i Grønland og Færøerne og landenes relation til Danmark. Det gør de blandt andet ved at holde foredrag, deltage i paneldebatter og i forbindelse med Kulturnatten i København, hvor Folketinget altid har mange besøgende.

Politikere gennem tiden

Udover de to nuværende medlemmer, har der, i de snart ti år gruppen har eksisteret, været en række andre politikere i gruppen.

Tórbjørn Jacobsen, Tjóðveldi
Stedfortræder for Høgni Hoydal fra 2001 til 2004.

Sjúrður Skaale, Tjóðveldi
Stedfortræder for Høgni Hoydal, februar 2008 til september 2008.

Annita á Frídriksmørk, Tjóðveldi
Stedfortræder for Høgni Hoydal fra september 2008 til oktober 2008.

Sofia Rossen, Inuit Ataqatigiit
Stedfortræder for Juliane Henningsen fra december 2009 til oktober 2010. Sofia har desuden været stedfortræder for Kuupik Kleist fra april 2007 til juni 2007.

Kuupik Kleist, Inuit Ataqatigiit
Medstifter af Den Nordatlantiske Gruppe i 2001 og medlem til 2007.

Lars-Emil Johansen, Siumut
Medstifter af Den Nordatlantiske Gruppe i 2001 og medlem til 2009, da han valgte at indgå i Socialdemokraternes partigruppe.

Medarbejdere gennem tiden

Den Nordatlantiske Gruppe har siden begyndelsen ønsket at skabe jobmuligheder for herboende grønlændere og færinger. Det afspejles også i oversigten af medarbejdere gennem de snart ti år gruppen har eksisteret.

Hans Jakob Helms
Sekretariatschef
2001-07

Jakob Lyberth
Politisk konsulent
2001-03

Sjúrður Skaale
Politisk konsulent
2001-05

Lotte Brøns Symes
Politisk konsulent
2002-08 og 2010-

Silja á Borg Færø
Politisk konsulent
2003-10

Uffe Sveegaard
Politisk konsulent
2003-05

Mininnguaq Kleist
Politisk konsulent
2005-07

Heini í Skorini
Politisk konsulent
2005-07

Annika Smith
Politisk konsulent
2005-07 og 2008-

Vittus Qujaukitsoq
Politisk konsulent
2007-08

Hjalmar Dahl
Politisk konsulent
2007-08

Joan Ólavsdóttir
Politisk konsulent
2010-

Liljan Weihe
Pressemedarbejder
2010-

Leivur Persson
Studentermedhjælp
2006-07

Sara Olsvig
Studentermedhjælp
2007-08

Hallbera West
Studentermedhjælp
2002-04

Maria Amalia Heinesen
Studentermedhjælp
2002-04

Barbara Jacobsen
Studentermedhjælp
2008-

Gerth P. Olsen
Studentermedhjælp
2008-

Annfinnur Heinesen
Studentermedhjælp
2009-11

Arnakkuluk Jo Kleist
Studentermedhjælp
2008-10

Bodil Marie Damgaard
Studentermedhjælp
2008-09

Gruppemøde i Kapisillit ved Nuuk i juni 2007.

KAILOW

DEN NORDATLANTISKE GRUPPE

Du kan læse mere om Den Nordatlantiske Gruppe og vores arbejde på vores hjemmeside dnag.dk og få de seneste nyheder fra gruppen ved at blive ven med os på Facebook.

Vi håber, at hæftet vil inspirere dig til at tage kontakt til gruppen, hvis du har idéer til vores fremtidige arbejde eller har forslag til sager, vi bør tage op i Folketinget.

Du er altid velkommen til at kontakte os på dnag@ft.dk eller på tlf. +45 33 37 55 00

Marts 2011

NORDISK MILJØMÆRKNING 541 TRYKSAG